

saaledes, hvad jeg imidlertid nærmere skal komme tilbage til senere.

Dernæst kom der nogle Udtalelser fra det ærede Medlem for Odense (Scavenius), som forbavsede mig endnu mere, thi hans egentlige, væsentligste og vægtigste Grund til ikke at ville gøre Neksø Havn bedre, end den er, var den, at det kunde stille sig saaledes, at Fristelsen for en fremmed Magt derved kunde blive saa stor, at den kunde sætte sig fast paa Øen. Det ærede Medlem for Odense har, vide vi jo nok, fremfor nogen anden en særlig Interesse for at beskytte Land og Rige ved vort Forsvarsvæsen, og alle Hensyn skulle sættes til Side, for at dette kan blive virkeliggjort efter den Plan og de Tanker, han nu har. Jeg forstaar ikke det ærede Medlems Stilling i dette Tilfælde, thi hvis han nemlig vilde være aldeles sikker paa, at ingen Fjende kunde komme i Land paa Bornholm, var det første, der skulde gøres, ikke at udbedre Havneforholdene derovre, men det maatte være at se at faa dem lukkede saa hurtig som muligt, for saa længe vi blot have en eneste Havn som Rønne Havn, hvor temmelig dybtgaaende Fartøjer kunne gaa ind, ere vi jo slet ikke sikre. Enten vi have 2 eller 1 Havn — naar Forholdet nu er saaledes, at en fjendtlig Magts Skibe kunne komme derind — ere vi paa ingen Maade sikre i saa Henseende. Altsaa, Konsekvensen af det ærede Medlems Udtalelser vilde være den, at vi slet ingen Havne skulde have paa Bornholm. Vi vilde i saa Henseende være temmelig uheldig stillede, omtrent som Fiskerne ere det paa Jyllands Vestkyst. Vi skulde altsaa i Land paa den aabne Strand ved Bornholm, og det vilde være meget uheldigt.

Endelig er der kommet Udtalelser frem fra det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Holm), som bunde særlig i, at Bornholm har faaet alt for meget, der er blevet bevilget alt for mange Penge til Bornholm i Forhold til de øvrige Dele af Landet. Det er det ene, og det andet er — i Tilslutning rimeligvis til det ærede Medlem for Fredensborg — at de Løfter, som Neksø giver om at kunne betale det Laan, ville ikke blive indfrieede. Med Hensyn til Nødvendigheden af dette Laan til Neksø Havn maa jeg maaske have Lov til ogsaa at sige nogle Ord. Der er Tale om en Konkurrence mellem Neksø og Rønne. Nu er der ikke noget at sige til, at store Byer søge at drage saa meget til sig som muligt, og det er utvivlsomt paa Bornholm som andre Steder, at de større Byer have større Tiltrækningskraft end de

mindre. En saadan By som Rønne, der er flere Gange saa stor som Neksø, Rønne, der har en stor Havn og daglig Dampskibsforbindelse med Kjøbenhavn, har jo absolut Fordele fremfor de andre Byer. Der har altid været Konkurrence mellem Rønne og de øvrige Byer paa Bornholm, men denne Konkurrence vil selvfølgelig blive større nu, da der kommer Jærnbane og altsaa en daglig og let Forbindelse mellem Neksø og Rønne. Nu synes jeg, at der ikke er noget i og for sig at sige til, at enhver kæmper for sit, men jeg synes, at det er meget prisværdigt, at Neksø By under disse Forhold siger: Det kan ikke nytte noget for os at lade Hænderne synke og tænke, at nu er Slaget tabt, men vi maa tværtimod tage Skeen i den anden Haand og sige: nu maa vi udfolde al vor Kraft og al vor Energi, for at vi kunne optage den Konkurrence, vi ikke kunne undgaa. Det synes jeg er ganske naturligt. Og det er ikke alene Neksø By, der vil nyde godt af, om det virkelig kan lykkes at optage Konkurrencen og vedligeholde den Trafik og det Forretningssliv, der er, men hele Østkysten og Nordlandet af Bornholm vil have Gavn deraf. Jeg behøver bare at pege paa et for at vise, at det virkelig er den almindelige Tankegang, at det er en Nødvendighed for os ogsaa at bevare Neksø By med den Omsætning og den Trafik, som den har. Vi ofre blandt andet ganske betydelige Midler for at holde Dampskibsforbindelsen vedlige mellem Neksø og de øvrige Byer paa Bornholm og Kjøbenhavn, vi have to Skibe derovre eller rettere have haft dem; thi vi have haft det store Uheld at miste begge Skibe, og uagtet det uhyre Tab, der var forbundet dermed, have vi ikke betænkt os paa at sætte al Kraft ind paa at vedligeholde Forbindelsen, og vi have da igen et Skib, og til næste Sommer faa vi jo et igen, saa at Routen kan blive optagen paa sædvanlig Vis, og det uagtet Aktionærerne ikke have faaet en eneste Øre i Udbytte af dette Foretagende, men man har haft en levende Forstaaelse af, at det er absolut nødvendigt og et stort Gode for hele Østbornholm og Nordlandet, alle Smaabyerne og Landet med, at vi vedligeholde denne Forbindelse. Man er altsaa villig til at ofre ganske betydeligt for at holde denne Forbindelse vedlige, og dersom Neksø By skulde tabe betydeligt med Hensyn til Forretningssliv, vil det gaa ud over den øvrige Del og maaske give Anledning til, at denne Dampskibsforbindelse ikke kan holdes, saa, at vi med Hensyn til den daglige Trafik ville være nødte til at gaa til